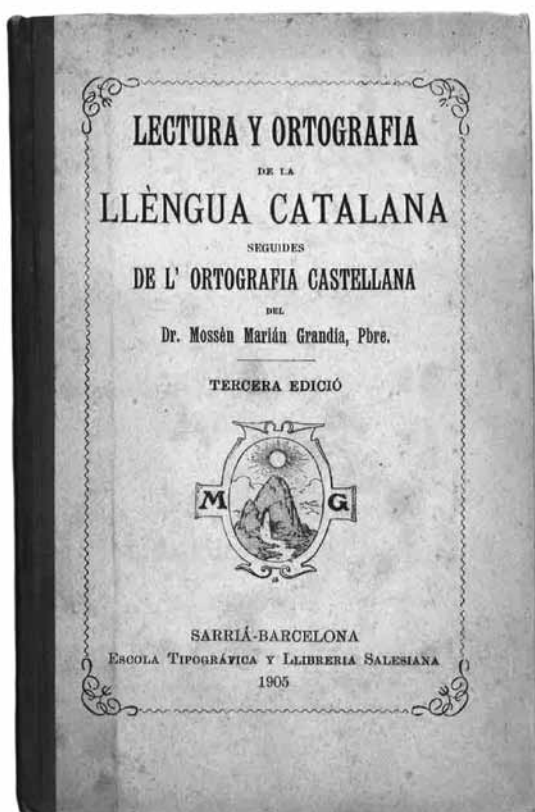

Notes per fer una primera bibliografia de Marià Grandia

Portada de la tercera edició de *Lectura y ortografía de la lengua catalana, seguida d'un compendi d'ortografía castellana*.

Mossèn Marià Grandia i Soler (Vallcebre 1865 - Madrid 1929), ha estat –fins ara– molt poc estudiat, llevat d'una petita biografia de Mn. Enric Bartrina (1) i de dos articles a *l'Erol* (2) i (3). Molt probablement és el gramàtic més important del Berguedà.

Fou vicepresident del Congrés Internacional de la Llengua Catalana de l'any 1906, els anys d'estudi de la carrera de Filosofia a Barcelona va estar vinculat al Col·legi de Sant Jordi de Barcelona del pedagog Francesc *Flos i Calcat*. La seva titulació acadèmica és de dues carreres: la de Teologia i Dret Canònic i la de Filosofia per la Universitat de Barcelona (4); es va doctorar a Universitat de Madrid. Va gaudir d'una beca per poder estudiar hebreu a Alemanya i fou catedràtic de llatí a l'Institut de Còrdova. Realment sorprèn el seu

vocabulari hebreu català de l'any 1902, va tenir certa tendència a considerar al català com a fillol de l'hebreu ... i va col·laborar amb el projecte de *Diccionari* que feia Aladern (3). Les poques vegades que algú el cita darrerament és per a criticar-lo, llevat, potser, de l'Albert Rossich de la Universitat de Girona (5).

La seva extensa bibliografia es sorprenent per l'època que li va tocar viure. Fou un articulista polèmic a la Barcelona del tombant del segle XIX i XX. L'objecte del seu estudi fou quasi sempre la llengua, i la seva bibliografia és pot repartir en quatre matèries: la seva llengua pròpia, el català, i les tres llengües clàssiques per excel·lència, hebreu, llatí i grec.

En aquest treball es respecta la grafia dels títols dels seus llibres feta per el propi

Grandia. Algun dia caldrà fer un estudi de tota la seva vida i obra, de moment només he publicat la seva relació amb els catalanistes de l'Alguer Palomba i Clavellet (3) i ara unes notes per fer la seva primera bibliografia.

Libres i estudis sobre la llengua Catalana

Lectura y ortografía de la lengua catalana, seguida d'un compendi d'ortografía castellana, Barcelona, Llibreria de l'Immaculada Concepció, 1889.

Gramática etimológica catalana, Sarrià, Barcelona, Escola Tip. y Libreria Salesiana, 1901.

Lectura y ortografía de la lengua catalan; seguides de l'ortografía castellana, Barcelona, Escola Tipogràfica y Libreria Salesiana, 3 edició, 1905. (6)

Gramática preceptiva catalana, Barcelona, Sarrià, Escola Tipogràfica y Libreria Salesiana, 1905.

Libres i estudis sobre la llengua Hebrea

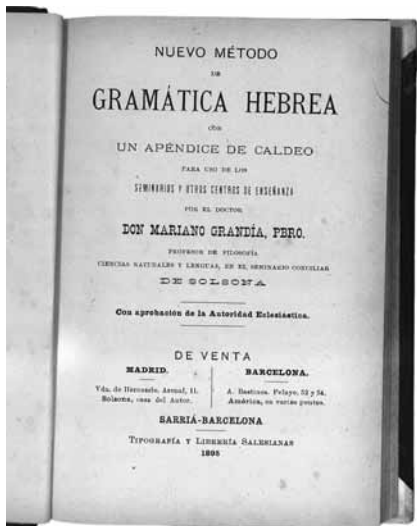
Lectura del hebreo al alcance de todos sin ayuda de maestro, Sarrià (Barcelona), [s.n.], (Salesianas), 1895.

Nuevo método de gramática hebrea, con un apéndice de caldeo, Barcelona, Tipògrafa y Librería Salesianas, 1895.

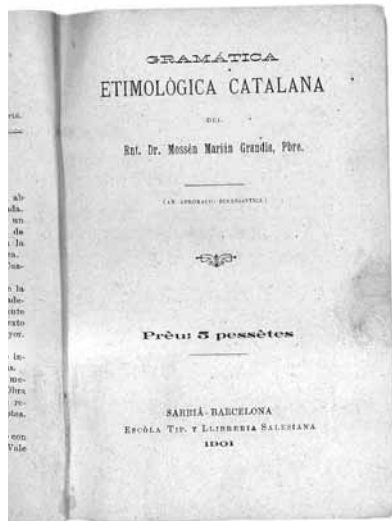
Fonètica semítich-catalana; seguida d'un vocabulari d'etimologies català-semítiques, Barcelona, Escola Tipogràfica i Llibreria Salesiana, 1902 (7).

Libres i estudis sobre la llengua Grega

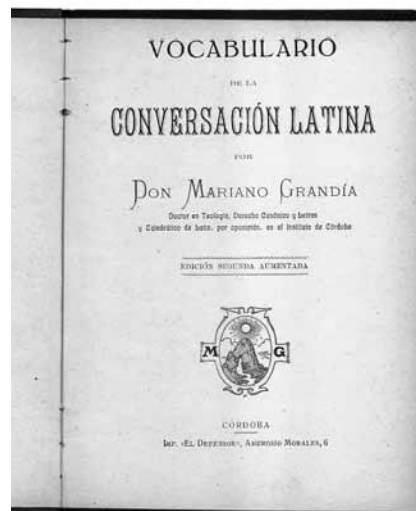
Gramática griega, para uso de los seminarios, estudiados regulares y otros centros de enseñanza Sarrià, Barcelona, Escuela Tipogràfica y Libreria salesiana, 1899.

El llibre *Nuevo método de gramática hebrea, con un apéndice de caldeo*, editat a Barcelona el 1895.

La primera pàgina de la *Gramática etimológica catalana*, del 1901

Vocabulario de la conversación latina, editat a Granada

Etimología de la lengua griega Barcelona, Escuela Tipográfica y Librería Salesiana, 1899.

Libres i estudis sobre la llengua llatina

Nuevo método de gramática latina para uso de los seminarios Sarriá (Barcelona), Escuela Tipográfica Salesiana, 1898.

Formación de la Lengua Latina, Cuaderno indispensable a todo profesor de Latín (8). *Vocabulario de la conversación latina Córdoba*, Impr. El Defensor, [ca. 19-?].

Syntaxis latina, multis exemplis explicanda vulgari colloquio Matriti, Typis Jacobi Ratés Martín, 1915.

Ja he escrit (3) que em sorprèn el poc coneixement i estudi actual de l'obra de mossèn Marià Grandia, fins i tot les errades del seu segon cognom que la GEC i el Catàleg Col·lectiu de les Universitat de Catalunya s'entesten en posar Fígols, quan és Soler. Aquesta errada podria venir d'haver copiat tots la seva referència biogràfica de l'Enciclopèdia Espasa de l'any 1925 que si es consulta s'afirma erròniament que és diu Fígols.

El temps va ressituant a tothom al lloc que es mereix, esperem que un dia no llunyà ho faci amb mossèn Marià Grandia i Soler, traient-lo de l'anonimat i marginació que fa prop de cent anys que està sotmès.

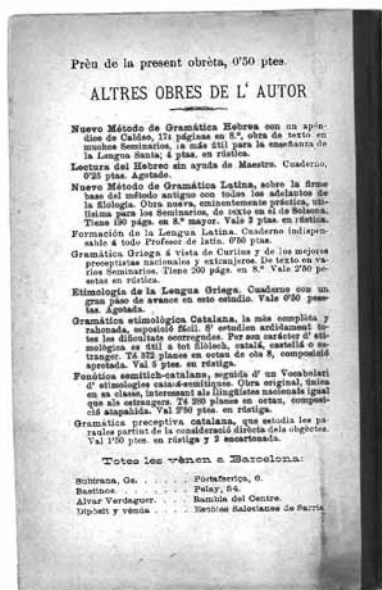
NOTES

- (1) Bartrina, E., *Cinquanta Homenots Solsonins*, Berga, 2004.
- (2) *L'Erol*, numero 56
- (3) Felipó, R., Grandia, *Falp, Palomba i Clavellet Berguedans, solsonins i algueresos en els anys del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana de l'any 1906*. *L'Erol*, numero 116.
- (4) Segons la introducció al seu llibre *Vocabulario de la conversación latina Córdoba*
- (5) Rossich, A., *Els dos registres lingüístics de la poesia de Verdaguer*, Anuari Verdaguer, 2006.
- (6) No he pogut consultar cap exemplar de la segona edició
- (7) A la portada diu que l'edició és de l'any 1903
- (8) Informació de la contraportada del seu llibre de la *Fonètica semitich-Catalana*.

Ramon Felipó Oriol

Portadeta de la *Fonètica semitich-catalana; seguida d'un vocabulari d'etimologies català-semítiques*, editada a Barcelona el 1902

Referències bibliogràfiques de Mn Grandia.

